

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.045/2014/4.szám

A Kúria a dr. Pap Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 5.M.487/2013. szám alatt indított és a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 8-án kelt 5.M.487/2013/13. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.487/2013/13. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2012. október 15. napján kelt határozatával a felperes részére 2012. október 1. napjától 41.850 forint összegben rehabilitációs pénzbeli ellátást állapított meg tekintettel arra, hogy a felperes egészségi állapota 2012. július 1. napjától 45%, a felperes tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, C1 minősítési kategóriába tartozik. A felperes fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Jogi és Igazgatási

Főosztály Jogorvoslati Osztálya az elsőfokú határozatot megváltoztatta a 2013. május 21. napján kelt határozatával és 2012. szeptember 30. napjától 55.800 forint összegben rokkantsági ellátást állapított meg a részére, tekintettel arra, hogy a felperes egészségi állapota 2012. július 13. napjától 45%, a felperes tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, C2 minősítési kategóriába tartozik.

A felperes kereseti kérelmében a társadalombiztosítási határozatok felülvizsgálatát kérte, mert álláspontja szerint egészségi állapota rosszabb a megállapítottnál és vitatta a jogosultság kezdő időpontját. A felperes kereseti kérelmében hivatkozott arra, hogy egészségi állapota 2006. október 1. napja óta fennáll, mely időpontot megelőzően rendelkezett 180 napi keresettel. Sérelmezte, hogy az Alaptörvényben deklarált jogai [19. cikk (1) bekezdés, (2) bekezdés, 2. cikk, 20. cikk és 24. cikk (1) bekezdés] sérültek az ellátás összegének megállapítása során. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte határozataiban foglalt indokait fenntartva. Kiemelte, hogy a felperes legkorábban 2012. szeptember 30. napjától jogosult az ellátásra, így a referencia-időszak 2011. január 1. napjától 2011. december 31. napjáig tart. A felperes a referencia-időszakban egyáltalán nem rendelkezett jövedelemmel, így a jogszabály alapján a havi átlagjövedelem a minimálbér összege, a korábbi évek átlagjövedelmének figyelembe vételére nincs lehetőség.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes keresetét elutasította. A bíróság ítéletében az alkalmazott jogszabályként hivatkozott a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Rjtv.) 3. § (1) bekezdés a) pont, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és az egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 33. § (1) és (4) bekezdés, 33/A. § (1) bekezdés a) pont és 12. § (1) bekezdés rendelkezéseire. Megállapította, hogy a felperes 2012. szeptember 28. napján benyújtott igényét előzmény nélküli új igénynek kellett tekinteni és az Mmtv. rendelkezései szerint kellett az ellátását megállapítani. Rögzítette, hogy a felperes ellátása folyamatosnak nem tekinthető, mivel a felperes rehabilitációs járadéka lejártát követően (2012. június 30.) álláskereső járadékban részesült (2012. július 2-től 2012. szeptember 29-ig), majd a megváltozott munkaképességűek ellátása iránti igényét 2012. szeptember 28. napján nyújtotta be. A munkaügyi bíróság a felperes keresetét a Pp. 339/A. § (1) bekezdés és a Pp. 341. § e) pontjára figyelemmel utasította el, megállapítva, hogy a felülvizsgálni kért társadalombiztosítási határozatok nem ütköznek a hivatkozott jogszabályi rendelkezésekbe.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel,

amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte az Mmtv. 1. § (2) bekezdés 3. pontja, a 11. § (1) és (2) bekezdése, a 2. § (1) bekezdése, a 3. § (1) bekezdése, az 5. § (1) bekezdése és a 12. § (2) bekezdése megsértését állítva. A felperes szerint a bíróság tévesen értelmezte az egészségi állapotában bekövetkezett változást, mivel a 2008. év előtti munkaképesség-csökkenés, a 2008. és 2011. év közötti egészségkárosodási mérték, majd a 2012. évtől alkalmazandó egészségi állapot egymással nem függ össze, ezeket „egymásra átváltani” nem lehet. Ténybeli tévedésnek tartotta a bíróság azon megállapítását, mely szerint a 2009. évben készült szakvélemény azt bizonyítja, hogy a felperes állapota javult a 2006. évihez képest. Nem vitatta a felperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a 2012. július 1. napjától véleményezett (48%-os mértékű C2 minősítési csoportba tartozó) egészségi állapotot megelőző 180 napban jövedelemmel nem rendelkezett, kereső tevékenységet nem folytatott. A felperes véleménye szerint egészségi állapota már 2006. évben is fennállt, állapotában javulás nem következett be. A felperes álláspontja szerint a bíróság akkor járt volna el helyesen, ha azt vizsgálja a perben, hogy a C2 minősítési csoport legkorábban mikortól áll fenn és ezen időponthoz képest a referencia-időszakban rendelkezett-e figyelembe vehető jövedelemmel. A felperes továbbá hivatkozott arra, hogy „a bíróság nem vizsgálta azt meg, hogy a 67%-os munkaképesség-csökkenés kialakulásával lényegében a 45%-os egészségi állapot C2 rokkantság is kialakult”. Hiányolta a felperes, hogy a jogerős ítélet tényállási része nem tartalmazza, hogy az elsőfokú hatóság rehabilitációs ellátást állapított meg a számára, amelyet a másodfokú hatóság változtatott rokkantsági ellátásra. A felperes álláspontja szerint az Mmtv. nem határozza meg, hogy az egészségi állapotot legkorábban mely időponttól lehet véleményezni, így nincs akadálya annak, hogy az esetében 2006. év legyen.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint az Mmtv. 11. § (1) bekezdése, 29. § (2) bekezdése és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (1) bekezdése kizárják azt a lehetőséget, hogy a felperes egészségi állapotának kezdő időpontja 2006. évre vonatkozóan kerüljön véleményezésre. A felperes megváltozott munkaképességűek ellátása iránti igényét 2012. szeptember 28. napján nyújtotta be, így az Mmtv. 11. § (1) bekezdés alapján 2012. március 1. napjától lehetne az ellátásra való jogosultságát vizsgálni, azonban az Mmtv. 11. § (2) bekezdés alapján – mivel a felperes 2012. szeptember 29-ig rendszeres pénzellátásban részesült – kizárja a hat hónapra (2012. március 1-ig) visszamenőleg történő megállapítás lehetőségét. Fenntartotta álláspontját az alperes, mely szerint a felperes rokkantsági ellátásra való jogosultsága 2012. szeptember 30. napjáig állt fenn, ezért az Mmtv. 1. § (2) bekezdés alapján az ezt megelőző időre

kellett vizsgálnia a havi átlagjövedelmét, amely a felperes esetében azt jelentette, hogy a minimálbér összegét kellett havi átlagjövedelemként figyelembe venni.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

A Kúriának a felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint azt kellett vizsgálnia, hogy a munkaügyi bíróság az eljárásjogi és az anyagi jogi szabályokat betartva hozta-e meg döntését, és mindezt abban a körben vizsgálta, amelyben a felülvizsgálati kérelem sérelmezte a munkaügyi bíróság ítéletét.

Peradat, hogy a felperes 2007. május 16. napjától 2009. június 30. napjáig rokkantsági nyugdíjban, 2009. július 1. napjától 2012. június 30. napjáig rehabilitációs járadékban, majd 2012. július 2. napjától 2012. szeptember 29. napjáig álláskereső járadékban részesült.

A felperes 2012. szeptember 28. napján megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperesnél, amely a 2012. október 15. napján kelt elsőfokú határozatával a felperes részére 2012. október 1. napjától havi 41.850 forint összegben rehabilitációs pénzbeni ellátást állapított meg arra figyelemmel, hogy a felperes egészségi állapota 2012. július 1. napjától 45%, a felperes tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, C1 minősítési kategóriába tartozik. A másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a felperes részére 2012. szeptember 30. napjától havi 55.800 forint összegben rokkantsági ellátást állapított meg arra figyelemmel, hogy a felperes egészségi állapota 2012. július 13. napjától 45%, a felperes tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, C2 minősítési kategóriába tartozik.

Az Mmtv. 30. § (1) bekezdése szerint 2012. január 1-jétől rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka nem állapítható meg.

Az Mmtv. 2. § (1) bekezdése alapján megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az, akinek az egészségi állapota rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60%-os vagy kisebb mértékű és aki a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt, kereső tevékenységet nem végez és rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Az Mmtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rehabilitációs hatóság komplex minősítés keretében megvizsgálja a kérelmező egészségi állapotának százalékos mértékét, a rehabilitálhatóságot, és a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálhatósága esetén rehabilitációs javaslatot készít. A komplex minősítésre vonatkozó szabályokat a 7/2012.(II.14.) NEFMI rendelet szabályozza.

Az Mmtv. 3. § (1) bekezdése szerint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás.

A felperes részére az alperes elsőfokú határozatában az Mmtv. 4. § és 3. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontjaiban foglaltak szerint rehabilitációs ellátást, a másodfokú hatóság határozatával – megváltoztatva az elsőfokú hatóság döntését – az Mmtv. 3. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontjaira és az Mmtv. 5. § (2) bekezdés rendelkezésére figyelemmel rokkantsági ellátást állapított meg.

Az Mmtv. 11. § értelmében a rokkantsági ellátás a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtásának napját megelőző hatodik hónap első napjától állapítható meg. A (2) bekezdés szerint amennyiben a rokkantsági ellátásra jogosult azon a napon, amelytől az (1) bekezdésben foglaltak alapján a rokkantsági ellátás megállapításra kerülne rendszeres pénzellátásban részesül, az ellátás a rendszeres pénzellátás megszüntetésének napját követő naptól állapítható meg.

Az Mmtv. 1. § (2) bekezdés 3. pontja határozza meg a havi átlagjövedelem fogalmát: a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben (a továbbiakban: referencia-időszak) elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem (a továbbiakban: jövedelem) napi átlagának 30-szorosa; ha a jogosult a referencia-időszakban nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlagának 30-szorosa; ha a jogosult ebben az időszakban, valamint a referencia-időszakban nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, vagy egyáltalán nem rendelkezik jövedelemmel, a minimálbér összege.

A hivatkozott jogszabályokból egyértelmű, hogy az Mmtv. 1. §-ában rögzítettek szerint megállapítandó havi átlagjövedelem esetén a jogosultság kezdő napját kell irányadónak tekinteni referencia-időszak tekintetében. A jogosultság kezdő napja pedig az Mmtv. 11. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott időpont, amely a felperes esetében 2012. szeptember 30. napja.

A felperes 2012. szeptember 29. napjáig álláskeresői járadékban

részesült, ezért az Mmtv. 11. §-a értelmében rokkantsági ellátást legkorábban 2012. szeptember 30. napjától lehetett részére megállapítani. Mivel a jogosultság kezdő napja 2012. szeptember 30. napja, ezért a referencia-időszak 2011. január 1. napjától 2011. december 31. napjáig tart [Mmtv. 1. § (2) bekezdése]. A referencia-időszakban a felperes - általa is elismerten - nem rendelkezett 180 naptári napi jövedelemmel, ezért az Mmtv. 1. § (2) bekezdése szerint havi átlagjövedelemként a minimálbér összegét kellett figyelembe venni.

Mindezek alapján nem sértett jogszabályt a munkaügyi bíróság, amikor a szakértő kirendelése során nem tette vizsgálat tárgyává, hogy a felperes egészségi állapota véleményezhető-e 2006. október 1. napjától. Amennyiben az lenne megállapítható - a szakvéleménnyel ellentétben -, hogy a felperes egészségi állapota már 2006 óta folyamatosan fennáll, a 2012. szeptember 28-i felperesi igénybejelentésre tekintettel ez esetben is csak 2011. évet lehetne referencia-időszakként figyelembe venni a rokkantsági ellátás megállapításához.

Az Mmtv. 29. § (2) bekezdése határozza meg az Mmtv. 1-13. § hatályba lépésének időpontjaként 2012. január 1. napját. Főszabály, hogy 2012. január 1. napjától rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka nem állapítható meg. Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosultak körét 2012. január 1-jétől az Mmtv. 2. § (1) bekezdés határozza meg. Ezen jogszabályi rendelkezésekből eredően a rokkantsági ellátás megállapítása során 2012. január 1. napját megelőző kezdő időpont az egészségi állapot, illetve az egészségkárosodás mértékének meghatározása során nem vehető figyelembe.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a munkaügyi bíróság jogerős ítéletét a fenti indokolásbeli kiegészítéssel a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek felülvizsgálati eljárási költség iránti igénye nem volt, ezért a Kúria a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján ebben a kérdésben a határozathozatalt mellőzte.

A per tárgyi illeték- és költségmentes a Tny. 81. § (2) bekezdése alapján, ezért a felmerült felülvizsgálati eljárási illetéket a magyar állam viseli.

Budapest, 2014. október 20.

Dr. Zánthy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k.

előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő